

Kvalitetsrapport

2021/2022

Master i

landskapsarkitektur

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

UiT / NORGES ARKTISKE
UNIVERSITET

Innholdsfortegnelse

Innledning	3
1 Programdesign.....	4
Studieplan.....	4
Emneplaner.....	4
Samarbeid eksterne og interne partnere.....	4
Internasjonalisering.....	5
Revisjon av studiekvalitetshåndboka	5
Kvalitetsrapport 2020/2021	5
Mål for 2022/2023	6
2 Læringsmiljø.....	6
Semesterevalueringer.....	6
Studiebarometeret.....	7
Tillitsvalgtordningen.....	7
Kursevalueringer fra fagansvarlige.....	8
Fysiske forhold ved lærestedene.....	9
Landskapslaboratorium	9
Overgang mellom AHO og UiT.....	9
Frafall av studenter.....	10
Mål for 2022/2023.....	11
3 Fagmiljø.....	11
Felles faglige aktiviteter.....	11
Fagseminar	11
AHO Works.....	11
Utstillinger i AHOs galleri.....	11
Faglig administrasjon og ledelse.....	12
Bemanning.....	12
FoU Aktiviteter.....	12
Mål for 2022/2023.....	12
4 Opptak og rekruttering.....	13
Opptak.....	13
Resultat av rekrutteringskampanjen.....	14
Geografisk fordeling og mangfold.....	15
Oppsummering og evaluering fra opptakskomiteens leder.....	15
Opptakskomiteen.....	15
Åpen dag.....	15
Mål for 2022/2023.....	15

Innledning

Som det framkommer av Konsortiumavtalen mellom Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO) og UiT Norges arktiske universitet (UiT), skal Programstyret (PS) hvert år utarbeide en kvalitetsrapport for fellesgraden Master i landskapsarkitektur. Kvalitetsrapporten er grunnlaget for Konsortiumstyret (KS) sine vurderinger av kvalitetsarbeidet og skal omtale de områder PS har ansvar for. PS har den operative faglige ledelsen av fellesgradsprogrammet, som på detaljnivå spenner fra utvikling av studieprogrammets faglige innhold, via studentrekruttering til ivaretagelse av studentenes fysiske og psykiske helse¹.

Kvalitetsrapporten er strukturert etter fire kategorier:

- **Programdesign**

- o Herunder bl.a. studie- og emneplanarbeid, vurderinger, relevans og arbeidsomfang

- **Læringsmiljø**

- o Herunder blant annet analyse av semesterevalueringer, rapportering fra tillitsvalgtordningen og fysiske forhold ved læringsmiljøet.

- **Fagmiljø/bemannings**

- o Herunder blant annet vurdering av forutsetninger og rammebetingelser for det pedagogiske opplegget, forskningsbasert undervisning, overensstemmelse mellom fagmiljøets kompetanse og studieplanens læringsmål.

- **Opptak og rekruttering**

- o Herunder blant annet tall fra opptaksrapport, årets opptaksprøver, forslag til rekrutteringstiltak og rekrutteringsarbeid.

Dette er de samme kategoriene som også er benyttet i de to siste års kvalitetsrapporter. Det har ennå ikke vært studenter som har blitt uteksaminert etter fullført grad, slik at vi ennå ikke har tall som kan knyttes til gjennomføring eller relevans. Tallmaterialet i rapporten er data fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH), semesterevalueringer og tall fra interne rapporter. For hver kategori vil vi redegjøre for programstyrets arbeid med de ulike sakene, samt presentere tiltak og mål for neste studieår.

¹ Felles studiekvalitetshåndbok for studieprogrammet Master i landskapsarkitektur

1 Programdesign

Studieplan

I løpet av studieåret ble studieplanen revidert av programstyret, og vedtatt av KS september 2021. De viktigste endringene omhandlet presiseringer i innholdsmessige forhold, der følgende ble fremhevet:

- PS har funnet at formuleringen «nordlige forhold» brukt i den gjeldende studieplanen er uhensiktsmessig, både fordi den er geografisk upresis og fordi den blir forvekslet med nordiske forhold. PS foreslår i stedet å bruke «arktiske/subarktiske forhold», som understreker et sirkumpolart perspektiv og harmoniserer med UiT Norges arktiske universitet. Formuleringen «arktiske/subarktiske forhold» er dessuten brukt konsekvent i emneplanene for 4.- 5. år.
- Det presiseres, at det er grunnutdanningen ved AHO og ikke det femårige programmet som helhet, som er bygd opp omkring hovedstammene: Form, Systemer og Fellesrom.
- Det presiseres at det gis individuell bedømmelse på diplom/masteroppgave også ved gruppearbeider.

Se vedlegg 1 for hele saksfremlegget

Emneplaner

I løpet av studieåret ble det vedtatt mindre vesentlige endringer i fire emneplaner på grunnutdanningen og to på spesialiseringsdelen (to siste årene). Endringene på grunnutdanningen var knyttet til blant annet læringsutbytte og eksamensform. I spesialiseringsdelen omhandlet endringene feil i forkunnskapskravene.

Se vedlegg 2

Samarbeid eksterne og interne partnere

AHOs 75 års jubileum

Høsten 2021 skapte landskapsarkitekturstudentene 1-3 år med hjelp av lærerne på studiet en temporær installasjon ved hovedinngangen til AHO, i forbindelse med at skolen feiret 75-års jubileum. Prosjektet kalt Skogglimt, ble skapt med en atmosfærisk skogssti hvor sanselighet sto i fokus. 75 trær av ulike sorter, duftende bark og myk mose dannet grunnlaget for en virkningsfull og stemningsgivende transformasjon av arealet. Workshopen var et samarbeid med Oslotrær ved Oslo kommune som sponset trærne. De ønsket å donere trærne til skolen, men pga manglende infrastruktur og plass kunne ikke skolen ta imot dem på det tidspunktet.

I 2021 var det tre år siden det integrerte 5-årige masterprogrammet i landskapsarkitektur startet opp. For å feire dette samtidig som AHO fylte 75 år, ble det laget en publikasjon som viste studentarbeider fra de første tre årene, samt tekster fra lærerne som underviste. Boken har vært et godt verktøy for innblikk og kommunikasjon mellom de ulike kursene, og har også fungert som kommunikasjon med eksterne parter for markedsføring av studiet til andre skoler og for studenter som har søkt praksis.

Utstilling

I Tromsø ble overgangen fra AHO til UiT feiret med utstillingen «AHO møter UiT»

Utstillingen er beskrevet her: <https://www.facebook.com/events/175517967987657/?ref=newsfeed>

<https://uit.no/utdanning/program/553760/landskapsarkitektur - master/utstilling/aho-uit?fbclid=IwAR1SGPLo32nKrQ7tpH88aBC9fzmuENDEqQJ1-G2rG4jUK6yHbcEbhnW3faY>

Workshop for 1. år på Arkitektur og Landskap

Første klasse studenter fra arkitektur og landskap holdt en felles 3 dagers workshop i januar 2022. Arbeidet foregikk på Øvretjern i Oslo, og temaet for workshopen var midlertidige møtesteder i landskapet. Studentene bygde temporære konstruksjoner med snø som materiale. Workshopen var vellykket, og samarbeidet på tvers av studieretningene var fruktbar for både studenter og lærere. Man ønsker å bygge videre på erfaringen og utvikle en årlig felles workshop.

Workshop med 2. og 4. år i Tromsø

Høsten 2021 ble det avholdt en felles workshop og seminar på UiT med flere lærere og studenter fra begge institusjoner. Tema var landskapslaboratoriet som forsknings- og undervisningsplattform. Arrangementet ble gjennomført som et ledd i etableringen av et landskapslaboratorium i Tromsø. Workshopen foregikk på Ramfjordmoen og var koblet til forskningsprosjektet MONEC, ledet av Kari Anne Bråthen.

Workshopen er et eksempel på en type eksperimenter mellom estetikk og økologi som kan gjennomføres i et fremtidig laboratorium: <https://monec.org/2021/12/09/landskapsarkitektur-moter-monec/>

Både workshop og seminar var planlagt og organisert av Kari Anne Bråthen og Thomas Juel Clemmensen. Deltakere var lærere fra fellesgraden og opplegg fra eksperter med tilknytning til de eksisterende landskapslaboratoriene i Skandinavia – NMBU, SLU Alnarp, Arkitektskolen Aarhus og Sletten ved Hostebro (DK).

Samarbeid med eksterne parter

På både 2. og 3. året har studiokursene samarbeidet med kommuner som en ekstern part. På GK 5 samarbeidet de i 2021 med Hamar kommune, og i GK 6 var samarbeidet med Verøy kommune og filmskolen i Kabelvåg. GK 2 jobbet med Asker kommune, og GK 3 jobbet med Oslo kommune og bydel Grorud.

Samarbeid med kommuner er viktig for studioarbeidet da det gir studentene innblikk i utfordringer og muligheter knyttet til virkelige problemstillinger, noe som er inspirerende for studentene.

I Tromsø var programmet vertskap for workshopen Atmospheres in the Urban Anthropocene: International and cross-disciplinary research network.

Internasjonalisering

Utdannelsen har i studieåret inngått avtaler med 3 nye institusjoner, og det er nå utvekslingsavtaler med 7 skoler. Følgende skoler er det mulighet for å utveksle til:

- Aalto University
- ENSA Versailles
- Politecnico di Milano
- University of Toronto
- Arkitektskolen Aarhus
- SLU (Alnarp + Uppsala)
- University of Calgary

Det ble arrangert digitale informasjonsmøter om utveksling for studentene, der blant annet studieprogramleder fra UiT, ansvarlig studierådgiver fra UiT og representant fra UiT sin internasjonale avdeling deltok.

Det var to studenter som dro på utveksling direkte fra AHO - altså i overgangen AHO / UiT. Begge var på ett års utveksling ved Politecnico di Milano.

Revisjon av studiekvalitetshåndboka

Det ble i KS-møtet i februar 2022 vedtatt å opprette en arbeidsgruppe der oppdraget blant annet var å utarbeide oversikt over AHO og UiT sine respektive kvalitetssystemer slik at disse var tilgjengelige og kjent for fellesgraden sine besluttende organer. Det var også behov for oppdaterte oversikter over de to institusjonene sine faglige lederfunksjoner med ansvar som overlapper med fellesgraden sitt programstyre i ansvar og arbeidsoppgaver.

Når slike oversikter ble gjort tilgjengelig ville det også være nødvendig å avgrense kvalitetshåndbokens utforming med informasjon som er mer hensiktsmessig å beskrive i egne prosedyrer og rutiner.

Se vedlegg 3 for saksfremlegget og revidert studiekvalitetshåndbok.

Mål og tiltak i 2022/ 2023

Emneplaner

PS styret skal kvalitetssikre at gjennomføringen av studie og emneplaner har varierte undervisning –og vurderingsformer som legger til rette for studentaktive læringsformer, og at det er kobling mellom læringsutbyttebeskrivelser og undervisnings- og vurderingsformer. Emneplanene på AHO og UiT er oppbygget ut fra de respektive undervisningsstedenes maler. PS vil se samlet på emneplanene, og vurdere om det bør utvikles en felles mal for emneplanene som brukes for alle kurs på utdannelsen.

Språklig revidering av emneplaner:

PS styre ser at det er stor forskjell hvordan emneplanene på de første 3 årene er bygget opp og skrevet, og at det er behov for å gjøre en språklig revidering av alle emneplanene.

Justere krav til ferdigheter i digitale teknikker

PS må kunne sikre at det er en nødvendig progresjon og at forskjellig læringsmål og aktiviteter er plassert på riktig sted i utdannelsen. I forbindelse med semesterevalueringer har det kommet fram at studenter som ikke behersker digitale teknikker kan ha utfordringer med å utvikle prosjektene når de kommer videre i forløpet. PS har jobbet med å lage en oversikt over hva som gis av undervisning i digitale teknikker på de forskjellige kurs i hele utdannelsen. I det videre arbeidet vil det vurderes om emneplanene bør revideres slik at krav til digital kompetanse skrives inn i emneplanene.

2 Læringsmiljø

Semesterevalueringer

1 – 3 år

Hvert semester gjennomføres emneevaluering i form av en spørreundersøkelse med 6 spørsmål samt fritekstfelt. AHO har hatt, og har fremdeles, et problem med studentdeltagelse på disse semesterevalueringer. Svarprosenten er så lav at det ikke har vært mulig til å få ut et representativt tallmateriale.

Semesterevalueringene for studieåret 2021/2022 ble gjennomført på samme måte som tidligere, ved at undersøkelsen ble tilsendt pr mail og at det ble oppfordret til å sette av tid til å svare i undervisningstiden.

De studentene som har svart, er stort sett fornøyd med det meste og det de er mindre fornøyd med er tekniske forhold i form av lokalenes tilstand (luft, støy) og det som handler om strukturen rundt studiene.

Tilbakevendende temaer er planer, oversikter og organiseringen av studiehverdagen som sådan i større grad enn selve undervisningen.

Ettersom lav svarprosent er et vedvarende problem, bør det være et mål å øke denne.

4 – 5 år

Emneevalueringene ved UiT utarbeides av studieprogramleder og sendes ut som et nettskjema av studieadministrasjonen. Studieprogramleder gjennomgår, vurderer og tilbakemelder på evalueringer.

Følgende punkter trekkes frem av studieprogramleder:

- Det er fortsatt utfordringer med å oppnå en høy svarprosent
- Når det gjelder Studio 1. Urbane praksiser som undervises første semester i Tromsø, indikerer svarene at det har vært problemer i forhold til organisering og kommunikasjon.
- Det overordnede inntrykk av emnene er generelt positivt, men det er selvfølgelig rom for forbedringer.

Problemer i (punkt 2) kan primært tilskrives en kombinasjon av nye emner og en lærergruppe som ennå ikke er helt på plass. De siste faste stillinger på programmet starter først 1/1 2023.

Studiebarometeret

Studiebarometeret er NOKUTs årlige nasjonale spørreundersøkelse som måler studentenes *opplevde* studiekvalitet. Hver høst sendes undersøkelsen ut til alle studenter i 2. og 5. studieår. Studentene svarer på en lang rekke enkeltpørsmål knyttet til parameterne *undervisning, læringsmiljø, medvirkning, programmets evne til å inspirere, relevans, vurderingsformer, læringsutbytte, eget engasjement og forventninger*.

Studentene svarer på enkeltpørsmål på en skala fra 1-5, der 1 = 'ikke tilfreds' og 5 = 'svært tilfreds'. Antall respondenter: 17 (60,7 %) Tallene er fra 2021

Resultatene er absolutt tilfredsstillende for fellesgraden sinelandskapsarkitekturstudenter:

https://www.studiebarometeret.no/no/student/studieprogram/1220_ima-landa/

Vi ser at studentene gjennomgående har høy tilfredshet, både isolert og sammenlignet med andre studier i samme kategori og med det generelle snittet for hele undersøkelsen.

Ettersom Studiebarometeret er en undersøkelse universitetene og høyskolene er pålagt å delta i, undersøkelsen i seg selv holder høy kvalitet, NOKUT henter ut alle relevante analyser for oss og trenden er at studentene i økende grad svarer på denne undersøkelsen, bør det legges ned større innsats med tanke på å markedsføre og følge opp denne undersøkelsen. Dette legges det også godt til rette for fra NOKUTs side.

Tillitsvalgtordning

AHO:

Det er ikke endring i tillitsvalsordningen fra tidligere år. Det velges to tillitsvalgte pr kurs. Representantene kommuniserer med kursansvarlige på vegne av klassen i saker som kan løses direkte. Det arrangeres ett møte per semester med instituttleder og studierådgiver, der klassen på forhånd har hatt møte der aktuelle saker har blitt tatt opp ut fra en mal gitt fra studierådgiver.

Det skrives referat fra møtet mellom studenter, instituttleder og studierådgiver som sendes tillitsvalgte, instituttleder og aktuelle avdelinger studentene har tilbakemeldinger til (drift, IT, studieadministrasjonen) der det bes om tilbakemelding som bringes tilbake til studentene.

UiT:

Det gjennomføres regelmessige møter mellom studenter og ansatte. Studentene velger en representant i gruppen. Ingen fra studiet har stilt til valg i studentparlamentet.

Studentrepresentanter i KS og PS:

I undervisningsåret 2021/2022 var Tale Marker studentrepresentant i både KS og PS og Sindre Berg Bekkåsen i PS. Tale trakk seg fra begge vervene i oktober 2021, og det var dessverre ikke valgt vararepresentant som kunne tre inn etter henne. PS ønsker å takke begge for vervene de har innehatt!

Det er utfordrende å få tilstrekkelig representasjon av student- og vararepresentanter til KS- og PS styrene, og dette er veldig uheldig. Studentrepresentantene er viktige medlemmer i begge styrene og det er synd om deres perspektiver og synspunkter ikke kommer frem i sakene de to styrene arbeider med. I UiT-systemet honoreres studentrepresentanter for sine verv, og vi håper dette kan bidra til at vi flere stiller til valg fra Tromsø-kullene.

Studentrepresentanter for PS er ivare tatt og vil være sluttført i slutten av oktober.

Kursevalueringer fra fagansvarlige

Evaluering UiT, se vedlegg 5

Evalueringer AHO se vedlegg 4

Oppsummering av kursevalueringene**AHO:**

Undervisningen på AHO bærer nå preg av at man ikke lenger er helt i en oppstartfase, og dette gir stabilitet i undervisningen med et lærerteam som er mer samkjørte med hverandre og pedagogikken. Det har i alle årene vært en bedre sammenheng mellom teori og prosjektutvikling, og hvordan andre fag som økologi, terrengforming, geologi og hydrologi benyttes og informerer prosjektene.

At undervisningen nå begynner å ta form gir utslag i at lærerne begynner å få mer overskudd til å utvikle prosjekter og forskning som ligger utenfor selve kjerneundervisningen, som workshop på tvers av årene, starte prosessen med landskapslaboratoriet, arrangere fagseminarer etc.

Året bar preg av en periode med nedstengning ifm covid, og dette preget undervisningen i enkelte fag, med litt dårlig oppmøte hos studentene på studio og utfordringer med undervisning i digitale teknikker og modellbygging. 3.året har opplevd mangler i studentene kunnskaper i digitale verktøy, som har gjort prosjektutviklingen utfordrende, og en bedre koordinering på tvers av årene om digitale verktøy og programflyt er derfor nødvendig. At det ikke er ansatt en stabil lærerressurs i analoge teknikker/ frihåndstegning (kunstner) gir utslag at det ikke blir en sammenhengende og kontinuerlig utvikling hos studentene på denne tematikken. Da utdannelsen har et stort fokus på kunstferdige metoder bør denne siden av faget styrkes og videreutvikles, og en ansettelse av en kunstner bør prioriteres. Mangel på studietur gjør at flere kull studenter nå ikke har sett gode eksempler på landskapsarkitektur i praksis, og dette bør vektlegges i undervisningen videre framover. Studenten har etterspurt mer input om plantekunnskap. Emneplanene i utdannelsen legger ikke opp til dette, men det bør diskuteres om det bør settes av mer tid til dette i studioundervisningen på alle år. Alle 3 årene har utfordringer hvordan man skal innpasse AHO Works inn i kurset og få studenten til å sette av tid og ressurser til dette. Bør diskuteres hvordan arbeidene på AHO vises fram, er det prosess eller resultat?

UiT:

Undervisningen ved UiT bar preg av at man var i oppstartsfasen, med implementering av nye emneplaner, ansettelse av flere lærere, nye lokaler og en ny sammensetning av studentene. Selv om piloten har vært i gang siden 2013 er dette på mange måter å sammenligne med situasjonen på AHO studieåret 2018-2019.

Men det har vært en stor fornøyelse å ta imot de nye studentene fra AHO.

Noen faglærere opplevde problemer med frammøte og studiokultur, siden studentene ikke er så mye til stede på studio når det er avsatt tid til å jobbe med prosjektet selvstendig. Det er usikkerhet hva dette skyldes, men det kan være et resultat av ettervirkninger av Covid hvor studentene ble vant til å jobbe hjemmefra.

Utviklingen av emnet Digitale landskaper og Natursyn og landskapspraksiser har nå tatt form.

Feltarbeid og studietur ble gjennomført som planlagt. Usikkerhet i forhold til dekning av utgifter til feltarbeid og studietur ble avklart våren 2022. UiT dekker utgifter til alle obligatoriske aktiviteter og feltarbeid gøres til en obligatorisk del av studiet.

Teorikursus – levering av akademisk essay som eksamen. Studerende fra AHO efterspurte undervisning i akademisk oppgaveskriving. Derfor ble Skrivesenteret UiT bestilt for å levere en endags “crash course” i akademisk oppgaveskriving. Den kan være utfordrende for studentene å skrive et akademisk essay, hvis de ikke har arbeidet med tekst gjennom de siste tre år.

Fysiske forhold

Situasjon på AHO: 1.-3. har i studieåret sittet i tegnesaler ved siden av hverandre på AHO. Denne nærheten til de andre studentene har vært veldig positiv, da studentene blir inspirert og lærer av hverandre. AHO er preget av liten plass, så studentene sitter svært tett, og det er liten mulighet for å lagre arbeidsmodeller og materialer underveis i semesteret.

Situasjon på UiT: Nye lokaler er ferdige og tatt bruk. Utvidelse av verkstedet mangler fortsatt, men det har kommet på plass en ny datalab med nye iMacs.

Landskapslaboratoriet

Det mangler fortsatt verkstedfasiliteter tilpasset landskapsarkitektur og et landskapslaboratorium på AHO. Landskapslaboratoriet er sentralt i utdanningen for å minske gapet mellom teori og praksis. I landskapslaboratoriet blir studenten kjent med det levende som de designer med, arter, levende organismer, jordens natur og biologiske mangfold, samt hvordan dette utvikles over tid. I landskapslaboratoriet kan det gjøres forsøk i 1:1, og det er et sted med mulighet å arbeide på tvers av årskull, kurs og institutt. Laboratoriet vil kunne gi en mulighet til å utvikle kunnskapen videre og utforske nye materialer og planter for et klima i endring og hvordan biodiversiteten kan fremmes igjennom prosjektet.

Formen og lokasjon(er) for laboratoriet fortsatt under utvikling til diskusjon.

I Tromsø arbeides det videre med etablering av et landskapslaboratorium med fokus på eksperimenter mellom estetikk og økologi. Workshopen på Ramsfjordmoen var første ledd i utviklingen av formatet. Programmet er i dialog med UiT om mere arealer som kan brukes til fremtidige laboratorieforslag.

Overgang mellom AHO og UiT

Kull 2018

I forbindelse med overgangen til Tromsø for kull 2018, ble det våren 2021 avholdt digitale informasjonsmøter der studieadministrasjonen og faglærere fra UiT ga praktisk og faglig informasjon om overgangen og studiene i Tromsø.

Det ble sendt ut invitasjon til alle i kullet om å svare på spørsmål i nettskjema, der de ble spurt om de planla å flytte til Tromsø kommende høst. Vi mottok 9 svar av 17 invitasjoner, med følgende svar:

Planlegger du å fortsette studiet i Tromsø til høsten? *		
Svar	Antall	Prosent
Ja	4	44,4 %
Nei	2	22,2 %
Nei, jeg kommer neste høst	3	33,3 %

Fasiten ved studiestart høsten 2021 viste seg å være:

Møtt ved studiestart: 6 studenter.

På utveksling etter AHO: 2 studenter

Innvilget ett års utvidet studierett: 2 studenter

Oppsummert: Av de 17 studentene som var i kull 2018, var det 6 studenter som møtte til studiestart i Tromsø, altså ca 30 %. Ingen av de fire som var på utveksling / fikk utvidet studierett møtte til studiestart høsten 2022.

Kull 2019

Studierådgiver og en student fra studiet møtte kull 2019 i Oslo våren 2022 for å informere om overgangen til Tromsø. Det ble informert om praktiske forhold, blant annet boligsøking, og studenten fortalte hvordan han opplevde overgangen Oslo-Tromsø og det å være student i Tromsø/ved UiT. Ca 9 studenter var til stede på møtet. Studieprogramleder møtte kullet i Oslo i forbindelse med en gjennomgang og presenterte lærerteamet for tema for høsten 2022 for studentene. Dette fungerte som et godt bindeledd mellom 3. og 4. året og overgangen mellom de to institusjonene.

Studieprogramleder for de to årene ved UiT, Thomas Juel Clemmensen møtte studentene i april i forbindelse med deres midtveis gjennomgang, der han deltok som gjestekritiker. Den siste dagen informerte han om planene for undervisningen høsten 2022 i Tromsø - hva de skulle jobbe med og hvem som skulle være deres undervisere.

Studentene mottok et spørreskjema der de ble spurt om de planla å flytte til Tromsø for å fortsette studiet der.

Av 19 utsendte invitasjoner mottok vi 10 svar – se tabell under.

Planlegger du å fortsette studiet i Tromsø til høsten? *		
Svar	Antall	Prosent
Ja	9	90 %
Nei	1	10 %
Nei, jeg kommer neste høst	0	0 %

Hvis du ikke fortsetter studiet i Tromsø - hva er grunnen?		
Svar	Antall	Prosent
Søker opptak til andre studier i Oslo	1	10 %
Ønsker ikke å flytte til Tromsø	1	10 %
Private årsaker	0	0 %

Vi har valgt å ta med fasiten for antallet møtte studenter for studieåret 2022/2023 i denne rapporten, da det er interessant å sammenligne oppmøte i Tromsø hos de ulike kullene:

Møtt ved studiestart: 11 studenter.

På utveksling etter AHO: 1 student

Innvilget ett års utvidet studierett/permisjon: 2 studenter

Oppsummert: av de 19 studentene som var i kull 2019, var det 11 studenter som fortsatt studiene i Tromsø uten opphold, altså ca 60 %. Om de tre studentene som er på utveksling/utsatt studiestart/permisjon vil møte til studiestart høsten 2023 gjenstår å se.

Frafall av studenter

Det har vært en økning på studenter som fortsetter studiet ved UiT fra 30 % i kull 2018 til 60% i kull 2019. Det er ikke undersøkt hvorfor så mange studenter velger å ikke fortsette i Tromsø, og hva de gjør i stedet. Man vet at en del søker seg til den internasjonale masteren ved AHO, og at noen søker seg i NMBU.

For å sikre ønsket studentantall på hvert kull også ved overgang til Tromsø, ble det på UiT opprettet en internasjonal master i Landskapsarkitektur.

Se vedlegg 6 - for saksfremlegget

Mål og tiltak i 2022/ 2023

Landskapslaboratoriet

Arbeidet med å få på plass landskapslaboratoriet har startet, men det må jobbes videre og mer strategisk med dette i neste studieår. Et landskapslaboratorium på AHO vil også være interessant for den internasjonale masteren, og det bør etableres en arbeidsgruppe på instituttet som legger strategi og finner samarbeidspartnere til etableringen av landskapslaboratoriet.

Evalueringer

Kursevalueringer er et viktig verktøy kvalitetssikringsarbeidet, men det er et tilbakevendende problem at det er lav deltagelse i kursevalueringer for studentene. Det er pr i dag heller ingen rutiner for hvordan lærerne evaluerer egne kurs. Det bør jobbe mer systematisk med evalueringer, se på om det er store forskjeller for hvordan de to institusjoner evaluerer. I arbeidet med temaet må det vurderes om det skal utvikles en egen semesterevaluering for utdannelsen, om semesterevalueringen kan bli mer kursspesifikke, og om det skal utvikles en egen rutine for kursevalueringer av lærere og evt eksterne sensorer.

Overgang og sammenheng mellom AHO/UiT

Det har vært en økning fra første til annet kull med studenter som fortsetter til UiT, men det er fortsatt mange som velger noe annet. Det må jobbes mer systematisk med å få studentene til å få lyst til å dra til Tromsø, og det bør etableres en arbeidsgruppe med lærere og studenter fra begge institusjoner som kan jobbe fram tiltak som styrker sammenheng og overgang.

3 Fagmiljø

Felles faglige aktiviteter

Fagseminar

Et felles fagseminar for alle som underviser på fellesgraden ble avholdt på Kunstakademiet i Tromsø mars 2022. Det overordnede formålet med fagseminaret var å diskutere den faglige progresjonen gjennom utdannelsen, og den forbindelse ble det avholdt to workshops med hvert sitt fokus:

WORKSHOP 1 - Fokus på formgivnings kompetanser: Hvordan oppbygges og styrkes studentenes formgivningskompetanser gjennom utdannelsen?

WORKSHOP 2 - Fokus på fremstilling og formidling: Hvordan oppbygges og styrkes studentenes fremstillings- og formidlings kompetanser gjennom utdannelsen?

Til hver workshop var det formulert en rekke spørsmål som først ble diskutert i mindre grupper og siden i plenum. Spørsmålene ga anledning til mange spennende og konstruktive diskusjoner f. eks om graden av åpenhet/frihet/kompleksitet i studioprosjektene på de forskjellige årgangene. I samme forbindelse ble overgangen fra grunnutdanning til spesialiseringsdelen diskutert. En annen viktig diskusjon knyttet seg til oppbygging av kompetanser i forhold til håndtering av digitale verktøy som f. eks når i undervisningsforløpet CAD og GIS skal gis.

AHO Works

Arbeider fra grunnutdannelsen utstilles på AHO Works hvert år. Det er få priser som retter seg spesielt mot landskapsarkitektur prosjekter. Sommeren 2022 fikk et prosjekt fra GK 6 profesjonalitetsprisen.

Arbeider fra UiT stilles ikke ut på AHO Works, men det er et tilbakevendende tema fra UiT at de ønsker å vise sine arbeider på utstillingen. Dette kan være viktig for at gi innblikk i hva som skjer på kursene på UiT, og derved også lette overgangen mellom AHO s grunnutdannelsen til de siste to årene ved UiT.

Utstillinger i AHOs galleri

I løp av året ble det 2 ganger vist arbeider fra landskapsarkitektur studenter i AHOs galleri. Arbeider fra 2. året viste bredden i Landskapsarkitekturfaget, med økologi, geologi og hydrologi og hvordan disse blir en del av

designet i et stedspesifikt og bærekraftig prosjekt. 1. året viste arbeider fra en betongworkshop hvor studentene hadde laget eksperimenter med betong og betongens overflater.

Faglig administrasjon og ledelse

Ved AHO har det i 2022 vært en omorganisering og nye roller som bla faggrupeledere er opprettet. Janike Kampevold er faggrupeleder for landskap. Faggrupeleder har gjort koordinatrollen overflødig, og PS besluttet at rollen skulle avvikles. PS har anbefalt at faggrupeleder sitter i program styret i stedet.

UiT har siden oppstarten av studiet hatt ledervervet av programstyret og dette vervet har vært besatt av Thomas Juel Clemmensen. Fra høsten 2022 overtar AHO ledervervet og Silje Kolltveit går inn i rollen.

Bemanning

AHO

Kjersti Bjerke Hagen og Eystein Talleraas er ansatt som lektor i landskapsarkitektur. Olav Skarpaas er ansatt som professor II i økologi og Eva Breitschopf er ansatt som universitetslektor i økologi.

UiT

Eimear Tynan er ansatt som førsteamanuensis i landskapsarkitektur. Kjerstin Uhre er ansatt som førsteamanuensis i landskapsarkitektur.

Det mangler kursansvarlig på både 1. og 3. året i faste stillinger, og det er pr i dag vikarer som bemanner disse stillingene.

Det mangler fortsatt ansettelse med lengere perspektiv på digital- og analog tegning. Dette har resultert i at man bruker mange ressurser hvert semester på å finne personer som kan undervise i faget, og dette gir liten kontinuitet i undervisningen.

FoU- aktiviteter

AHO

- Det pågående MONEC prosjektet (finansiert av forskningsrådet/ FRIPRO) har vært sentral i undervisnings tematikken under Tromsø workshopen 2022 arrangert av professor Kari Anne Bråthen.
- Studentenes arbeider var en del av diskusjonsgrunnlaget i nasjonalt planmøte høsten 2020 som var organisert av Marja Folde. Kursets tematikk er base for videre forskning.
- To av lærerne på fellesgraden i Oslo, har tatt videreutdanning i pedagogikk. Utdanningen er et samarbeidsprosjekt mellom Århus Arkitektskole og AHO (Matthias Josefsson og Silje Kolltveit).
- Pågående forskningsprosjekt NATURACT (finansiert av forskningsrådet), som lærere fra fellesgraden deltar på, har en dirket innvirkning på utdanningen. Forskingen fokuserer på landskapsbaserte løsninger for et klima i endring. Den genererte kunnskapen er brukt aktivt i undervisningen på GK 3 og GK4.
- Kunnskap fra flere Phd tematiser spilles inn i undervisningen på AHO både gjennom "PhD fellows" foredrag og deltagelse i gjennomganger.
- Peter Hemmersam, forfatter til boken "Making the Arctic City: The History and Futures of Urbanism in the Circumpolar North." 2021.
- Artikler har blitt skrevet til PLAN, (Tidskriftet for samfunnsplanlegging, regional- og byutvikling) av lærer Marja Folde og student fra fellesgraden Kaveh Kawousi, samt lærere Elisabeth Sjødahl og Karin Helms.
- Janike Kampevold Larsen har skrevet en artikkel om utdannelsen i nettavisen *Kunstavisen*, publisert 5. mai, 2022.

UiT

- Kjerstin Uhre disputerte med "The Perforated Landscape – A study on contested prospects in Sápmi".
- Thomas Clemmensen har deltatt i prosjektet *Exploring Public Space in Rural Transformation*, som ble avsluttet 1. juli 2022. Prosjektets innhold er formidlet på: <https://www.ruralpublicspace.net/>
- Thomas Clemmensen har deltatt i Atmospheres in the Urban Anthropocene: International and cross-disciplinary research network. Programmet på UiT var i denne sammenheng vært for en workshop juni 2022, hvor både studerende og faglærere bidro.
- Kjerstin Uhre har deltatt i prosjektet *Ice Services - Changes in lake and river ice cover in West Finnmark: Impacts on ecosystem services* og arbeider på forskjellige artikler og bokbidrag med planlagt publisering.
- Hanne Bat Finke og Thomas Juel Clemmesen har skrevet artikler i det danske magasinet Landskab om den 5 årige masteren.
"Landskabsarkitektuddannelse med fokus på arktiske og subarktiske forhold". *Landskab* 2022 ;Volum 103.(1) s. 44-45
<https://wo.cristin.no/as/WebObjects/cristin.woa/wo/2.Profil.29.25.2.3.15.1.4.3>
<https://www.facebook.com/photo?fbid=3195659487320966&set=pcb.3195660523987529>

Lærere med forskningsbakgrunn fra begge institusjoner deltar ved mulighet i ECLAS, - European Council of Landscape Architecture Schools for å utbytte forskning og undervisnings erfaringer med forskere fra andre Europeiske universitet.

Mål og tiltak i 2022/ 2023

Faglig arena

Arbeide for flere fellesarenaer for faglig utvikling som både inkluderer lærer og studenter. Det er ønskelig å arrangere et årlig faglig seminar for alle lærerne, og neste seminar planlegges i Oslo ved semesterslutt 2023.

Kommunikasjon og AHO Works

Det må jobbes mer systematisk med kommunikasjon så det blir enkelt for studenten å følge med på hva som skjer på begge institusjonene. At arbeider fra 4. og 5. året utstilles på AHO Works på AHO kan være et viktig tiltak i denne sammenheng.

4 Opptak og rekruttering

Opptak

Opptaket til masterprogrammet i landskapsarkitektur AHO/UiT går gjennom Samordna opptak, og opptaksprøvene håndteres av AHO sin opptakskomité, i henhold til Forskrift om opptak til høgre utdanning. Tallene som blir brukt i opptaksrapporten er fra hovedopptaket som gikk 20. juli gjennom Samordna opptak. Opptaksprøven er en digital hjemmeoppgave i to deler. Del 1 er felles for alle studieprogram, mens del 2 er spesifikk for landskapsarkitektur. De leveres samlet innen innleveringsfristen som var 20 april 2022. Tabellene under viser søker tall fra Samordna opptak og FS-rapport over søkere og førsteprioritetssøkere fra de tre siste årene:

Antall søknader/søkere	2020	2021	2022	Endring fra 2021 til 2022
------------------------	------	------	------	---------------------------

Master i arkitektur	2083	2400	2096	-12,67 %
Master i design	982	1152	984	-14,58 %
Master i landskapsarkitektur	728	862	670	-18,68 %
Totalt unike søkere AHO	2511	2882	2536	-22,27 %
Totalt antall søknader	3793	4414	3750	-15,04 %

Tabell 1. Oversikt over totalt antall søknader og unike søkere i perioden 2020-2022. Hentet fra FS-rapport 101.001 og Samordna opptak.

Tabellene under viser søkertall fra Samordna opptak, FS rapporter over søkere og førsteprioritetssøkere og interne arbeidsdokumenter når det gjelder antall hjemmeoppgaver fra de tre siste årene:

	2020	2021	2022	Endring i prosent fra 2021 til 2022
Antall søknader/søkere	728	862	670	-18,68 %
Andel søkere som leverte opptaksprøve			28,51 %	
Førsteprioritet alle søkere	63	96	70	-27,08 %
Førsteprioritetssøkere møtt	13	15	10	
Antall besvarelser av opptaksprøve	435	504	191	-62,10%

Andel kvinner møtt	2019	2020	2021	2022
Master i arkitektur	33	33	41	35 av 61
Master i design	23	39	39	30 av 60
Master i landskapsarkitektur	12	18	18	20 av 25

Oversikt over kjønnsfordeling på masterprogrammene i perioden 2018- 2021. Hentet fra FS-rapport 192.002

Ved master i landskapsarkitektur overbooket vi med 5 studenter, og 20 av 25 studenter er kvinner. De siste tre årene har kvinner vært svært sterkt representert på master i landskapsarkitektur, og vi sliter med å rekruttere menn til dette studieprogrammet. Dette må undersøkes nærmere og tas med i rekrutteringsarbeidet for opptaket 2023.

Resultat av rekrutteringskampanjen

2022 er det andre året konsulentfirmaet Knowit og AHOs Informasjonsenhet har samarbeidet om studentrekrutteringen. Med det digitale grunnlaget som ble lagt i 2021, var det rom for å utarbeide nye tiltak i 2022. AHO og Knowit utviklet en kampanjetekst med tilhørende tagline, som det er mulig å bygge ulike typer innhold rundt i flere år fremover. Budskapet kommuniserer at AHO ønsker et mangfold av ulike erfaringer og egenskaper blant sine studenter. Dette for å avkrefte myten om at skolen ser etter helt bestemte ferdigheter når opptaksprøver vurderes, og med dette invitere og motivere flere typer mennesker med ulik bakgrunn til å søke.

Ved rekrutteringsarbeid er inntrykket at nettverk er en viktig nøkkel for mange som blir tilbudt studieplass ved AHO. Kjennskapen til AHO kommer gjerne via familie, venner eller studierådgivere med tilknytning til skolens fagområder. Søkere fra denne gruppen har derfor en fordel som potensielle søkere utenfor gruppen ikke har. Hvis AHO ønsker større mangfold, er det strategisk av skolen å gjøre en innsats for å selv være nettverket til søkerne vi ønsker flere av.

Eksempler på strategiske kampanjetiltak som støtter dette argumentet er tips til opptaksprøven, råd fra AHO-studenter i sosiale medier, fysisk og digital åpen dag og besøk av videregående skoler i områder hvor AHO er

lite synlige. Knowit bistod med oppsett av målgruppe og geografisk plassering av kampanjefilmen i sosiale medier. Alle kampanjetiltak er utviklet i tråd med budskapet i kampanjeteksten.

Geografisk fordeling

Erfaring fra årets søkertall, er at selv om andelen fra Østlandet fortsatt er større enn for andre landsdeler, er det mange søkere fra resten av landet også. Analysene til Knowit er basert på postnummer søkerne er registrert på fra opprinnelige fylke (altså ikke bostedsadresse).

Knowit har sammenlignet søkerens postnummer med fjorårets søkere, og kom frem til følgende nøkkelpunkter:

- Årets søkermasse hadde en forbedret fordeling mellom Oslo by og resten av Norge.
- Hoveddelen av søkerne er fortsatt fra urbane deler av Norge, men 'Oslofenomenet' er i år begrenset, sammenlignet med tidligere år.
- Andelen søkere fra Oslo vest har krympet betraktelig.
- Søkermassen fra Oslo øst og resten av Norge har også minket i 2022, men ikke i like stor grad.

Oppsummering fra opptakskomiteens leder

Overgangen til én fagspesifikk prøve gav AHO mulighet for å gjøre prøvene mer omfattende enn tidligere opptaksprøve 1. Komiteens leder mener dette er en positiv utvikling.

Det er ikke krav om forkunnskaper innenfor de ulike fagretningene for å søke, og AHO ønsker søkere med et spenn av evner, bakgrunner og interessefelt. Hovedmålet med endringene av opptaksprøvene er å kunne bedømme hvilke søkere som er mest faglig egnet til studieprogrammene ved AHO. Ved å ha én mer omfattende prøve (gjørne med flere deloppgaver) med tidsbegrensning, opplevde komiteen at det var lettere å vurdere søkerens egnethet til studieprogrammene.

Ved årets opptaksprøver opplevde opptakskomiteen at spennet i besvarelser ble større, og innleveringene var tydeligere plassert innenfor hver sin fagretning.

Det er viktig for opptakskomiteen at AHO har et fokus på mangfold i rekrutteringsarbeidet for at vi skal få bredere spenn i besvarelser.

Endringene som har blitt gjort siden opptaket i 2020 har vært positive, og komiteens leder ønsker å fortsette med kun fagspesifikke prøver på bakgrunn av disse vurderingene. Særlig har det nye digitale systemet for innlevering og evaluering av prøver vært en stor forbedring. Vi ønsker å fortsette å være en del av videreutviklingen av vurderingsplattformen i det nye systemet, for å kvalitetssikre prosessen ytterligere.

Opptakskomiteen

Opptakskomiteen for landskap har hatt utfordringer i forhold til bemanning av komiteen. Det har vært vanskelig å finne medlemmer til komiteen, og det siste medlemmet kom først på plass rett før oppgaveteksten skulle ferdigstilles. Det er viktig at institutt for urbanisme og landskap finner medlemmer til komiteen i god tid før arbeidet starter opp. Medlemmer i årets opptakskomite for landskap var Mattias Fredrik Josefsson, Espen Hauglin og Silje Kolltveit.

Åpen dag på AHO

Åpen dag ble gjennomført fysisk 10. mars 2022, og digitalt 17. mars for de som ikke kunne delta.

Det var utstilling av studentarbeider, informasjon om opptaksprøven, studiepresentasjoner, informasjonstorg og omvisninger på skolen og i verkstedene.

<https://aho.no/no/kalender/apen-dag-arkitektur-og-designhogskolen-i-oslo>

Åpen dag på UiT

UiT gjennomfører ikke åpen dag, men skal muligens vurdere dette på sikt.

Mål og tiltak i 2022/ 2023

Formidling av aktiviteter på programmet bør styrkes

Undersøke muligheten for et sterkere felles kommunikasjonsarbeid.

Rekruttering fra Norden bør være mulig